

Syrië
Herovering Palmyra op IS
President Assad presenteert zich
als terreurbestrijder **Buitenland 13**

Interview
Seksuele revolutie
Juani Santos, eerste transgender
van Cuba **Het Grote Verhaal 10-11**

Media
Special: Iedereen aan de bril
Virtual reality is dé tech-trend
van 2016 **Cultuur C1-7**

JAARGANG 46 NO.151

PRIJS €2,50

Passagiers verlaten het gekaapte vliegtuig van EgyptAir op het Cypriotische vliegveld Larnaca.

Egyptisch toestel gekaapt, mogelijk een bom aan boord

LARNACA. Een passagiersvliegtuig van de Egyptische luchtvaartmaatschappij EgyptAir is dinsdag gekaapt door een man die zei dat hij een bomgordel droeg. Hij dwong de piloot om te landen op de luchthaven van het Griekse deel van Cyprus. De Cypriotische autoriteiten gaan niet uit van een terroristisch motief. Het zou gaan om een man die herenigd wil worden met zijn Cypriotische ex-vrouw.

Over het lot van de passagiers bestond nog enige onduidelijkheid toen deze krant naar de drukker ging. Volgens EgyptAir waren 81 passagiers aan boord, onder wie vier Nederlanders. Later bracht de luchtvaartmaatschappij dit aantal terug naar 56 pas-

sagiers, zeven bemanningsleden en een veiligheidsfunctionaris.

Volgens de Egyptische minister van Luchtvaart waren er aan het einde van de ochtend nog zeven mensen met de kaper aan boord, onder wie drie passagiers. Het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken liet in de loop van de ochtend weten dat er zeker één Nederlander aan boord was. Iets na het middaguur werd gemeld dat deze persoon was vrijgelaten.

Het toestel was op weg van de Egyptische havenstad Alexandrië naar de hoofdstad Kairo. De dader zou volgens een regeringswoordvoerder zijn ex-vrouw willen spreken. Hij had naar verluidt een brief bij zich die

hij aan haar wilde geven. De vrouw is vanochtend volgens lokale media naar de luchthaven gegaan om te helpen bij de onderhandelingen.

De kaping leidt opnieuw tot vragen over de veiligheid van Egyptische luchthavens, vijf maanden nadat een Russisch passagiersvliegtuig explodeerde boven de Sinaï. Alle 224 inzittenden kwamen om. Volgens de Russen was er een explosief aan boord gebracht. De Egyptische tak van de terreurgroep Islamitische Staat heeft de aanslag opgeëist. Na de aanslag heeft de Egyptische regering de Britse firma Control Risks ingehuurd om de veiligheid van de luchthavens door te lichten. (AP, Reuters)

FOTOREUTERS

Arts behandelt extra uit angst voor claims

Defensieve geneeskunde Claimcultuur dreigt uit de VS over te waaien naar Nederland.

Door onze redacteur
Enzo van Steenbergen

UTRECHT. Artsen zijn zo bang voor klachten of schadeclaims van patiënten, familieleden of zorgverzekeraars dat ze regelmatig behandelingen niet primair om medische redenen verrichten. Dit blijkt uit het onderzoek *De zorgverlener in de spagaat* van de Stichting Beroepseer en VVaa, ledenorganisatie voor medici en zorginstellingen. Onder leiding van Thijs Jansen, onderzoeker verbonden aan de Universiteit van Tilburg, werden ruim 1.100 zorgverleners ondervraagd. Het is het eerste onderzoek naar „defensieve geneeskunde” in Nederland.

Tachtig procent van de ondervraagde artsen stelt weleens andere zorg te verlenen dan zij professioneel gezien het beste achten. Tweederde van de ondervraagden waarschuwt voor een „claimcultuur” in de Nederlandse zorg. Zij zijn bijvoorbeeld bang voor schadeclaims van patiënten als ze niet alle mogelijke behandelopties hebben geprobeerd, terwijl zij vanuit professioneel oogpunt weten dat bepaalde behandelingen nauwelijks effect kunnen hebben voor die patiënt. Bijna zeventig procent stelt regelmatig een behandeling te geven, alleen maar om de patiënt „het gevoel te geven dat het maximale is gedaan.”

Uit het onderzoek blijkt dat artsen een spagaat ervaren: aan de ene kant worden ze soms door patiënten en hun familie onder druk gezet om meer onderzoeker te doen of extra te behandelen, omdat patiënten wantrouwer zijn geworden over het oordeel van de arts. Aan de andere kant vragen zorgverzekeraars en de overheid terughoudender te zijn met behandelen. Toch komt het voor dat de regels van zorgverzekeraars juist leiden tot overbodige extra kosten.

„Zorgwekkend”, schrijven de onderzoekers over de spagaat. Ze vinden het bijvoorbeeld kwalijk dat druk van patiënten en familie kan leiden tot overbehandeling: „Meer is niet per definitie beter. Overbehandelen brengt risico's met zich mee. Een zorgverlener moet autonoom een

oordeel kunnen vellen [...] Angst is hierbij een slechte raadgever.”

De Rotterdamse huisarts Chantal van het Zandt (bestuurslid VPHuisartsen) voelt zich net als vele collega's soms gedwongen beslissingen te nemen die medisch gezien niet het beste zijn. Een voorbeeld: zij moet patiënten die een simpel gehoorapparaat willen van de zorgverzekeraar doorverwijzen naar een KNO-arts. Van het Zandt: „Een zinloze, dure eis van de verzekeraars.”

Aan de andere kant maakt ze mee dat ze onder druk wordt gezet door patiënten om verwijzingen naar het ziekenhuis te geven: „Ook als daar geen enkele medische noodzaak voor is. Als huisarts kan je niet een behandelrelatie opzeggen als een patiënt dreigt met een klacht of claim. Soms besluit je na vele gesprekken en pogingen tot uitleg te verwijzen 'op verzoek van de patiënt'. Dit levert extra kosten en onnodige onderzoeken op.”

Defensieve geneeskunde is in Nederland een nog vrij onbekend fenomeen. In de VS is dat anders. In 2010 bleek daar dat ruim 90 procent van de artsen meer behandelingen aanbiedt dan ze nodig achten, alleen om schadeclaims te voorkomen, schreef vakblad *Archives of Internal Medicine*.

[+] **Overbodige zorg** pagina 8

BELGIE & LUXEMBURG €3,00